

**MUHASHO WA PFUNZO WA GAUTENG
MULINGO WA TSHITIFIKHEITHI TSHA MATIRIKI**

**TSHIVEN? A LUAMBO LWA ? AMUNI SG
(Bambiri a Vhuraru)**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

KHETHEKANYO YA A

MBUDZISO 1

Khiraitheria (criteria) ya u linga ya ma?walwa malapfu: zwa u sumbedza kushumisele
(performance indicator)

1	LEVEL 4	LEVELE 3	LEVELE 2	LEVELE 1
U ?isendeka kha ?hoho ya mafhungo. Zwi nyanyulaho na ?hu?huwedzo. U LINGWA [5]	Zwo bva tsho?he kha ?hoho ya mafhungo. Vhungomu ha mafhungo a vhelani na mbudziso. 1	Zwi kwamanyana ?hoho ya mafhungo. A zwi ?u?uli dzangalelo. A huna vhukoni ha u ?isikela maipfi. 2	Zwo ?isendeka nga maan? a kha ?hoho ya mafhungo. Huna vhukoni ha u sika. 3-4	Zwo ?isendeka nga maan? a kha ?hoho ya mafhungo na vhukoni vhu mangadzaho. 5
2	LEVELE 4	LEVELE 3	LEVELE 2	LEVELE 1
U peleta\mupele?o kushumisele kwavhu?i kwa luambo. U di dina. U LINGWA [6]	U kundelwa u pele?a maipfi othe. U shumisa maipfi nga n?ila i songo ?aho. A huna u ?i dina. 1	U kundelwa u shumisa mupele?o. U balelwa u shumisa luambo nga n?ila yo ?ambaho. 2-3	Hu na vhukhakhi ha mupele?o, vhukhakhi ha u swaya. Luambo lwo kuna. Vhukhakhi ndi vhutuku. 4-5	Mupele?o wo kuna. Kushumisele kwa luambo kwo kuna. Zwi a nyanyula muvhali. Zwi na ndeme. O ?i ?inesesa. 6
3	LEVELE 4	LEVELE 3	LEVELE 2	LEVELE 1
Tshivhumbeo tsha maanea na kushumisele kwa luambo. U LINGWA [8]	Maanea a sa nyanyuli. Kushumisele kwa luambo a ku pfali. 1-2	Maanea a songo fhelelaho, maanea ane a vha na vhukhakhi vhu sa pfali nga ngomu mafhungoni. 3-4	Maanea o fhelelaho. Kushumisele kwa maanea ndi kwavhu?i. Luambo lwo shumiswa nga n?ila yavhudi. 5-6	Kushumisele kwa maanea ndi kwone kwone, luambo lwo shumiswa nga n?ila yo nakaho. Luambo lu a pfala zwavhu?i hu si na vhukhakhi. 7-8
4	LEVELE 4	LEVELE 3	LEVELE 2	LEVELE 1
Indimana U LINGWA [5]	Maanea o ?angananaho a songo khethekanywaho nga indima. A huna mathomo na magumo. Mbonalelo ya mihumbulo yo ?anganyiswa. 1	Hu na ndunzhendunzhe ya mafhungo fhedzi zwi songo tou fhelela zwavhu?i. Mathomele, vhukati na mafhedziselo zwi a vhonala. U tevhekana ha mafhungo zwi a ?i sumbedza uri hu na indimana. 2	Hu vhonala u vhofhekana ha vhukati ha ?hoho ya mafhungo na indimana. Hu na u ?umananyana ha ?hoho ya mafhungo. Mathomele, vhukati na mafhedziselo zwi a vhonala. U tevhekana ha mafhungo zwi sumbedza uri hu na indimana. 3-4	Hu na ndunzhendunzhe vhukati ha ?hoho ya maanea na indimana. Mathomo, vhukati na mafhedziselo zwi na u tevhekana na u ?umana. 5

5	LEVELE 4	LEVELE 3	LEVELE 2	LEVELE 1
Zwire ngomu. Mathomele.	A huna mathomele.	Mathomele ane a si nyanyule.	Mathomele mapufhia nyanyulaho.	Mathomele o ivhanywaho na ?hoho a dovha a kokodza ma?o na muhumbulo.
U LINGWA [3] 6	0 LEVELE 4	1 LEVELE 3	2 LEVELE 2	3 LEVELE 1
Mutumbu.	Mafhungo o ?angananaho a sa pfeseseiho.	Mafhungo a sa ?umani a sa nyanyuliho.	O lingedza u ?umanyisa mafhungo awe.	Mafhungo a a ?umana, a a tevhelea. Zwi?u?ula dzangalelo.
U LINGWA [10] 7	1-3 LEVELE 4	4-5 LEVELE 3	6-7 LEVELE 2	8-10 LEVELE 1
Mafhedziselo.	A hu na mafhedziselo.	Mafhedziselo a sa pfeseseiho.	Mafhedziselo a hone ha tou nyanyulesa.	Mafhedziselo o teaho.
U LINGWA [3]	0	1	2	3

NB: Gumofulu ?a maraga (Total marks)
 Luambo lwa damuni (Primary Language)
 HG: $40 + 40 = 80 / 2 = 40$
 SG: $25 + 25 = 50 / 2 = 25$

GUMOFULU ?A MARAGA A: [40]

MBUDZISO 2

Tshiven? a luambo lwa ?amuni na lwavhuvhili (Tshiven? a Primary and Secondary language HG & SG)
U lingwa kha u nala vhurifhi (marifhi)

1 Zwi tevhelaho zwo luga: ?iresi mathomele mafhedzisele	Levele 4 Vhulehalehi vhunzhi- u thulehula maipfi na u didina. ?iresi, khoudu a huna kana mathomele na mafhedziselo zwi songo teaho.	Levele 3 Vhukhaki vhu?uku fhehanwe- vho u tumuleanya maipfi na u ?idina. ?iresi khoudu na uri a huna ?hoho ya mafhungo, mathomo na magumo a songo teaho	Levele 2 U ?umukanya maipfi na u ?idina kha adiresi ho pfukiwa mutaladzi na hu songo teaho. Vhukhaki ha ma?e?eredanzi na mafhedzisebni.	Levele 1 100% kha zwo fanelaho. Tshivhumbeo tsha vhu?i tsha bambiri u tevhe dza ?ho?ea dzi ?o?eaho zwo?he.
U lingwa(3)	1-2	1	2	3
2 Tshivhumbeo tshavhu?i tsha vhurifhi ha vhukonani na ha tshiofisi.	Levele 4 Vhurifhi ha vhukonani ho ?walwa sa ha tshiofisi kana ha tshiofisi sa ha vhukonani.	Levele 3 Vhurifhi ha tshiofisi vhu na vhukhaki nau ?ahelanyana.	Levele 2 Kushumisele kwa tshivhumbeo tshavhu?i hu sina vhukhaki vhunzhi.	Levele 1 Huna 100% ya tshivhumbeo tsho teaho, ho tevhedzwa ?ho?ea dzo?he dzo teaho.
U lingwa(2)	1-2	1	1-2	2
3 Luambo na tshitaela. Thouni regisitara na indima / phara ya nga u tevhkana hadzo.	Levele 4 Thouni i si yone ine ya nea tshivhumbeo tsho vhfihaho tshi sa nyanyuli. Mathomele na mafhedziselo a zwo ngo khethekanya.	Levele 3 Ho lingedzwa u ita zwone. Maanea a si na ndunzhendunzhe ho lingedzwa u shumisa indima fhedzi a zwo ngo fhelela.	Levele 2 Luambo na tshitaela ndi zwone ho swikelwa ndivho khulwane mafhedziselo ndi vhu?i maanea o fhambanaho ho shumiswa na zwi?aela zwa luambo zwo fhambanaho. Kha indima dzo fhambanaho.	Levele 1 Tshitaiti regisitara na dikishini zwo shumiswa zwavhu?i nahone ho swileelwa tshipikwa tshihulwane. Ma?walwa nga u fhambana hao. Luambo lwatambahdu sina vhukhaki khalwo.
U lingwa HG: 10 SG: 8	2 1-2	3-5 3-4	6-8 5-6	9-10 7-8

4 U tevhela ha ?hoho ya mafhungo	Levele 4 U tevhedzwa ha ?hoho ya mafhungo a hu ho.	Levele 3 Ho kwamiwanyana ?hoho ya mafhungo	Levele 2 Ho kwamiwa ?hoho ya mafhungo na ndivho i hone nyara	Levele 1 Vhungomu ho?he ho kwama ?hoho ya mafhungo zwe avhu?i.
U lingwa HG: (5) SG: (7)	1 1	2 2-3	3-4 4-5	5 6-7
			GUMOFULU	HG: 20 SG: 15

MBUDZISO 3

Khiraitheria ya u linga ya zwipi? a zwipufhi zwa Tshiven? a luambo lwa ? amuni na luambo lwa vhuvhili (Primary and Secondary Language HG and SG).

(Dziolayani, nothisi, muvhigo, memorandamu, adzhenda, maambiwa a mutangano, nganeavhutshilo na dzibuon tsha).

1 Tshivhumbeo tshavhu?i.	Level 4 A hongo tevhedzwa tshivhumbeo tshavhu?i	Level 3 Ho tevhedzwa tshivhumbeo nyana	Level 2 Ho tevhedzwa tshivhumbeo	Level 1 Tshivhumbeo tsho tevhedzwa zwavhu? i-vhu?i
U lingwa (6)	1	2-3	4-5	6
2 Ho tevhedzwa ?hoho ya mafhungo	Level 4 A zwi elani na zwi ?o?eaho ho buliwa tsho?he nri? a ha thoho zwire ngomu a si zwi ?o?eaho	Level 3 Ho kwamiwa ?hoho ya mafhungo. Hu na ndovhulolo na u mona-mona fhethu nthihi nahone hu songo swikelelwa ?ho?ea.	Level 2 Ho swikelelwa ?ho?ea dzo teaho. Ndivho khulwane yo disendeka kha ?hoho ya mafhungo. Zwi na mitsheho yavhudi.	Level 1 Ho tevhedzwa ?hoho ya mafhungo zwavhudi. Vhungomu ndi hu ?o?eaho. Ho swikelelwa ?ho?ea zwavhu? i-vhu?i.
U lingwa HG: 4 SG: 6	1 1	2 2	3 3-4	4 5-6
3 Thouni ine ya ?o?ea U lingwa HG: (10) SG: (8)	Level 4 Thouni ine i si vhe yone	Level 3 Thouni ine i si vhe yone zwi ?uku?uku	Level 2 Thouni i?o?eaho	Level 1 Thouni ine ya ?o?ea zwavhukuma-kuma
	2 1-2	3-5 3-4	6-8 5-6 GUMOFULO:	9-10 7-8 HG: 50 SG: 30

Khiraitheria ya u linga ya zwipi? a zwipufhi luambo lwa ?amuni na luambo lwa vuvhili (Primary and Secondary Language HG and SG.

(Dzifekisi, memorandum, dzi l-meili, milaedza, khungedzelo, dziphositara na u ?adza dzifomo).

1 Tshivhumbeo tsho taho	Level 4 A hongo tevhedzwa tshivhumbeo tsho teaho	Level 3 Ho tevhedzwa nyana tshivhumbeo	Level 2 Ho tevhelwa tshivhumbeo	Level 1 Tshivhumbeo tsho tevhedzwa nga maan? a.
U lingwa (2)	1-2	1	1-2	2
1 Thouni ya vhudi tshitaela, regisitara na ditshini ya tshivhumbeo	Level 4 Thouni ine i si vhe yone na tshivhumbeo o tshi sa nyauli	Level 3 Thouni i si yone zwituku, manwalwa a si ngo fhelelaho, hu monamo nwa fhethu huthihi	Level 2 Thouni i ?o?eaho manwaha o shumiswa nga u fhambanana hao	Level 1 Thouni ndi yone yone ma?walwa o?he o shumiswa zwavhu? i a hu na vhukhaxhi ngauri ho shumiswa luambo lwo tambaho
U lingwa (5)	1	2	3-4	5
1 Ho tevhedzwa ?hoho ya mafhungo na vhulapfu ha ?walo ?pfufhi	Level 4 Ho buliwa vhukuma kha ?hoho ya mafhungo nahone zwo lapfesa	Level 3 Ho kwamiwa ?hoho ya mafhungo fhedzi a ho ngo swikelelwa tshipikwa tshihulwane	Level 2 Ho tevhedzwa ?hoho ya mafhungo na hone ho swikelelwa tshipikwa tshihulwane	Level 1 Ho tevhedzwa ?hoho ya mafhungo zwavhu? i nga maan? a.
U lingwa (3)	1-2	1	2	3
				GUMOFULU:10